

Сьогодні зрозуміло, що норми сучасного цивільного законодавства встановлюють визначальні основи підприємництва та окреслюють коло договірних та позадоговірних зобов'язань щодо врахування приватних правових документів, які ґрунтуються на принципах неприпустимості втручання у сферу особисте життя, свобода власності, підприємництво, договору приватної ініціативи, засновані на диспозитивності та еквівалентності.

Отже, з вищесказаного можна зробити висновок, що на основі аналізу наукових підходів до визначення місця господарського права в системі права України можна сформулювати таке визначення: господарське право – це узагальнена система загальнообов'язкових норм поведінки суб'єктів господарювання, які регулюють правовідносини, що виникають між ними в процесі господарської діяльності.

1. Григорчук М. В. Теоретико-правове понимание видов объектов защиты прав в сфере хозяйственной деятельности. *Науковий вісник міжнародного гуманітарного університету*. Сер.: Юриспруденція. 2019. № 37. С. 10–12.

2. Знаменський Г. Л. Місце господарського права у стратегії забезпечення інноваційної діяльності в Україні. *Право та інноваційне суспільство*, № 2, 2018. С. 15–22.

3. Горбова Н. А. Господарське право України: навч. посібник. Мелітополь: Однорог Т. В., 2019. 126 с.

Олександр КОПТЄВ

курсант факультету підготовки
фахівців для підрозділів
кримінальної поліції

Науковий керівник:

Олександр КАРПЕНКО

старший викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
(м. Дніпро, Україна)

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ

У сучасних міжнародних відносинах цілком закономірно укоренилася концепція міждержавного співробітництва у сфері прав людини, яка розвивається на основі загальноновизнаних принципів та норм міжнародного права, а також політичних зобов'язань країн. Ці принципи та норми зафіксовані, насамперед, у Статуті ООН, Загальній декларації прав людини

1948 року та Міжнародних пактах 1966 року.

Захист прав людини цілком обґрунтовано виділений в окрему галузь міжнародного права зі своїм специфічним предметом регулювання та масивом норм. На сучасному етапі особливої актуальності набувають наступні принципи: неподільність прав людини, повага прав людини та неможливість їх протиставлення іншим принципам міжнародного права (державний суверенітет чи невтручання у внутрішні справи), визнання провідної ролі держав у реалізації захисту прав своїх громадян, включаючи судові механізми захисту та недопущення політизації сфери прав людини. Міжнародна співпраця також сприяє зміцненню розуміння необхідності приведення внутрішньодержавного законодавства у відповідність до міжнародних стандартів у галузі прав людини.

Конституція України визнає права людини як найвищу цінність і гарантує їх дотримання. Величезний внесок у розвиток та зміцнення правового захисту прав людини робить Конституційний Суд нашої держави [1, с. 12].

Особливе місце у структурі прав людини займає механізм захисту прав людини, що представляє собою багатоплановий правовий комплекс, який містить як внутрішньодержавні (нормативні акти та орієнтовані на їх виконання державні органи), так і міжнародні контрольні-наглядові кошти (міжнародні договори та створювані на їх основі органи, покликані забезпечити реалізацію прийнятих та визнаних норм).

Основною метою будь-якої цивілізованої правової держави, яка неодмінно прагне забезпечити свободу, безпечне проживання та благополуччя свого народу, є дотримання прав людини, які їй дарують від народження. Права людини, поряд з її обов'язками – це невід'ємна частина всієї життєдіяльності суспільства, оскільки саме вони покликані забезпечувати порядок, стабільність та систематичні якісні зміни людства загалом.

Міжнародні проблеми впровадження міжнародних стандартів захисту прав людини вивчали: М. Антонович, Р. Цихорський, О. Лукашук, О. Музичова, В. Філіппов та інші науковці [2, с. 147].

У світі проблеми захисту правами людини виходять далеко межі ведення окремої держави. Сформувалися та отримали загальне визнання міжнародні норми та принципи у галузі прав людини, що є стандартом, до досягнення якого мають прагнути всі держави. Ці норми та принципи містяться у найважливіших міжнародно-правових документах у галузі прав людини.

Сьогодні міжнародне співтовариство визнає як міжнародні стандарти сукупність прийнятих та закріплених на міжнародному рівні документів, процедур та організацій, які у своїй діяльності керуються принципом поваги прав людини та зобов'язанням держав не лише представляти особам певні права, але й не зазіхати на них.

В основі міжнародних угод та конвенцій з питань, що належать до прав людини, знаходяться такі основоположні та загальновизнані принципи, як повага суверенітету держав та неприпустимість втручання у їхні внутрішні справи, самовизначення народів та націй, рівноправність усіх людей та заборона дискримінації, рівність прав чоловіків та жінок, а також принцип, згідно з яким певні фундаментальні права та свободи повинні дотримуватися у будь-якій ситуації, включаючи збройні конфлікти. У низці конвенцій закріплено принцип відповідальності за злочинні порушення прав людини.

Норми з прав людини формуються переважно шляхом укладання багатосторонніх міжнародних договорів. Двосторонні договори є лише етапом по дорозі становлення цієї галузі права.

Необхідність дослідження цієї проблеми обумовлена природними потребами суспільства у реалізації проголошених у Конституції України та міжнародних правових актах прав людини, удосконалення правоохоронного законодавства, підвищення правозахисної культури людини та суспільства загалом.

Наразі основною проблемою впровадження міжнародних стандартів щодо захисту прав людини є якість закону, вивчення якого тривалий час залишалося недопрацьованим, оскільки дослідники цієї проблеми достатньо рідко вдавалися до її цілісного та повноцінного аналізу, звертаючи до головним чином всю увагу лише структурні компоненти закону [3, с. 55].

Необхідно визнати, що саме зміст має першорядний вплив на забезпечення прав людини, на їх захист. Протягом останнього часу можна спостерігати підвищення якості законів, пов'язане з їх проблемами підготовки та прийняття. Важливим засобом для вирішення поставленого завдання є вимір ефективності самих нормативних актів. До правотворчості пред'являються дуже високі вимоги, які завжди виправдовуються практично і часто призводять до небажаних наслідків, зокрема, до прогалин у законодавстві.

Ефективність та рівень розвитку законодавства повинні відповідати рівню розвитку суспільства, оскільки за відсутності такого балансу відбувається розрив між самою державою як об'єктом, що створює нормативну базу, та його населенням як суб'єктом, який орієнтований на дану норму. Саме якість закону допомагає людям не тільки реалізовувати на практиці свої права, а й самостійно орієнтуватися як у їхньому змісті, так і в сукупності прав, які вони мають.

Формування поваги до людини та її прав – одна з діючих проблем багатьох сучасних країн, з яких у згодом випливає і проблема захисту прав людини. Недосконалість правових норм та правової діяльності органів державної влади призводить до появи в суспільстві такого поняття як «правовий нігілізм», що негативно впливає на всю обстановку у державі [4, с. 31]

Нігілізм як соціально-правове явище, породжує заперечення права загалом, недовіра до влади, впевненість у пороках правосуддя. Розглядаючи

проблему взаємин суспільства в галузі дотримання та захисту прав людини, необхідно актуалізувати роль законодавчих органів, діяльність яких спрямована на визначення та вироблення нормативної основи для всіх інших структур державної влади. Вивчення причинно-наслідкових зв'язків зростання (або ж зменшення) правового нігілізму у суспільстві зі зростанням (або зменшенням) порушень прав людини органами державної влади приводить до висновку про необхідність втручатися в цей процес і впливати на нього з метою усунення правового нігілізму, як однією з причин недотримання правами людини.

Дійсно, для багатьох громадян України повага до закону – досить серйозна річ, яка, на їхню думку, залежить від їх соціального та фінансового становища. Подібна тенденція розвитку думки досить тривожна у сучасних умовах глобалізації, оскільки заважає розвитку міжнаціональних відносин, встаючи на шляху створення та зміцнення державності.

Подолання правового нігілізму та освоєння культури прав та свобод людини дозволяє особистості вільно орієнтуватися як на оцінки гуманітарної та соціальної діяльності держави, а також правової та моральної культури. Тому одним із важливих завдань, стоять перед державою, є навчання культурі прав і свобод індивіда. Підвищення ефективності діяльності правоохоронних органів, удосконалення форм та методів їх діяльності – ціль будь-якої правової держави, яка прагне забезпечення надійної захисту прав людини у сучасних умовах [5, с. 132].

Таким чином, вже на сучасному етапі свого розвитку людство виразніше визнає необхідність вивчення правами людини. Проте захист цих прав має ще, на жаль, цілу низку проблем, вирішення яких безпосередньо залежить від визнання усіма громадянами принципу верховенства закону та його дотримання. Підвищення якості закону, удосконалення діяльності вищих державних структур у сфері захисту прав людини, подолання неосвіченості та правового нігілізму особистості – найважливіші напрями функціонування сучасних правових країн.

1. Аврамова О. Право народу на протест. *Юридична Україна*. 2010. № 12 (96). С. 11–16.

2. Бик Т. Особливості тлумачення стандартів захисту прав людини, закріплених у пакті про соціальні, економічні і культурні та Пакті про громадські і політичні права. *Вісник Львівського університету. Серія міжнародні відносини*. 2007. Вип. 20. С. 141–151.

3. Адашис Л. І., Дробко О. А. Конституційне право громадян на мирні зібрання: сучасний стан правового регулювання в Україні. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2017. № 6. С. 54–57.

4. Карпачова Н. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод – основа формування європейських стандартів прав і свобод людини в Україні. *Право України*. 2010. № 10. С. 24–42.

5. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод. Застосування в Україні: офіційне видання. *Міністерство Юстиції України*. Київ, 2006. 176 с.